

info

Prva ZIPP radionica
Prirodno kretanje stanovništva Grada Zagreba
EUROPAN 10 rezultati
Intermodalni putnički terminal Sava - sjever
Arhitektonski fakultet – prezentacije radionica

INFO IZDAJE GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE
I RAZVOJ GRADA, VELJAČA 2010. **BROJ 7.** ISSN 1847 – 3768

Impressum / Sadržaj

IZDAVAČ
Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko
planiranje i razvoj Grada
A Republike Austrije 18
10 000 Zagreb
T 01/6101-840
F 01/6101-881
E strategija@zagreb.hr

ZA IZDAVAČA
Jadranka Veselić Bruvo, Pročelnica

UREDNIKA
Irena Matković

POMOĆNIK UREDNICE
Matija Vuger

NAKLADA
600 primjeraka

TISAK
Kerschhoffset

SURADNICI
Nada Antić, Goran Arčabić, Iva Bedenko,
Tihomir Jukić, Stjepan Kelčec-Suhovec,
Valerija Kelemen Pepeonik, Ljubomir Mišćević,
Tomislav Pejaković, Ozren Polašek, Darko Šiško

LEKTURA
Mirjana Štivičić

PRIJEVOD
Sabina Ekinović

KONCEPT I OBLIKOVANJE
Robert Čanak, Zoran Đukić, Jan Pavlović

TIPOGRAFIJA
Nikola Đurek, Typonine

FOTOGRAFIJE
Studio HRG, Muzej Grada Zagreba,
Vladimir Beštak, Tihomir Jukić,
Ljubomir Mišćević

PROSTORNE INFORMACIJE I ISTRAŽIVANJA

- 02 Projekt 'Zagrebačka industrijska baština:
povijest, stanje, perspektive'
- 06 Radionica o Zagrebačkoj infrastrukturi
prostornih podataka (1. ZIPP radionica)
- 08 Prirodno kretanje stanovništva Grada Zagreba
2001. – 2008.

ARHITEKTONSKO – URBANISTIČKI NATJEČAJI

- 12 Europan 10 rezultati

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

- 16 Intermodalni putnički terminal Sava-Sjever
- 22 Srijeda u tramvaju – bicikli i zdravlje

OBAVIJESTI

- 24 Međunarodna arhitektonsko – urbanistička
radionica 'Street Works'
- 29 Doc. dr. sc. Fedja Vukić: Mini – ciklus predavanja
u Uredu
- 30 Izvješće sa savjetovanja ekonomista
- 31 Seminar Zagreb – Faktor 10

Poštovani sugrađani,

U prvom broju u 2010. možete pronaći informacije o zadnjim aktivnostima na međunarodnim projektima Civitas Elan i Presto koje u Gradu Zagrebu koordinira Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada.

U sklopu promocije javnoga prijevoza i održive mobilnosti, koja je jedan od zadataka Civitas Elan-a, u suradnji s HŽ-Infrastruktrom i Zagrebačkim holdingom, Podružnica ZET-a, izrađena je Studija intermodalnog putničkog terminala Sava-Sjever. Projekt Presto nastavljen je predavanjem o zdravstvenim aspektima biciklizma u našem Info-punktu ispred Tehničkog muzeja. Potkraj siječnja Ured je organizirao i proveo prvu radionicu o Zagrebačkoj infrastrukturi prostornih podataka (ZIPP), na kojoj je sudjelovalo 60-ak stručnjaka za prostorne informacije iz gradskih ureda, zavoda i službi, gradskih trgovačkih društava i ustanova.

U skladu s našim opredjeljem da u Infou osim aktivnosti i projekata Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada prezentiramo i druge vrijedne istraživačke projekte i aktivnosti koji se bave razvojem grada i njegovim prostorom, veseli nas što su u pripremi ovoga broja sudjelovali Goran Arčabić, kustos Muzeja grada Zagreba i autor izložbe 'Modernizacija na periferiji Carstva: zagrebačka industrijska baština 1862.–1918.' koju, do 25. travnja, možete razgledati u Muzeju, te profesori Tihomir Jukić i Ljubomir Mišćević s Arhitektonskog fakulteta koji nas upoznaju s aktualnim studentskim promišljanjima urbane preobrazbe Savske ceste i energetski učinkovitim prijedlozima preoblikovanja zgrada u naselju Trnsko.

Srdačan pozdrav,
Jadranka Veselić Bruvo, dipl.ing.arh.,
Pročelnica

PROSTORNE INFORMACIJE
I ISTRAŽIVANJA

Projekt 'Zagrebačka industrijska baština: povijest, stanje, perspektive' ▶ 01, 02

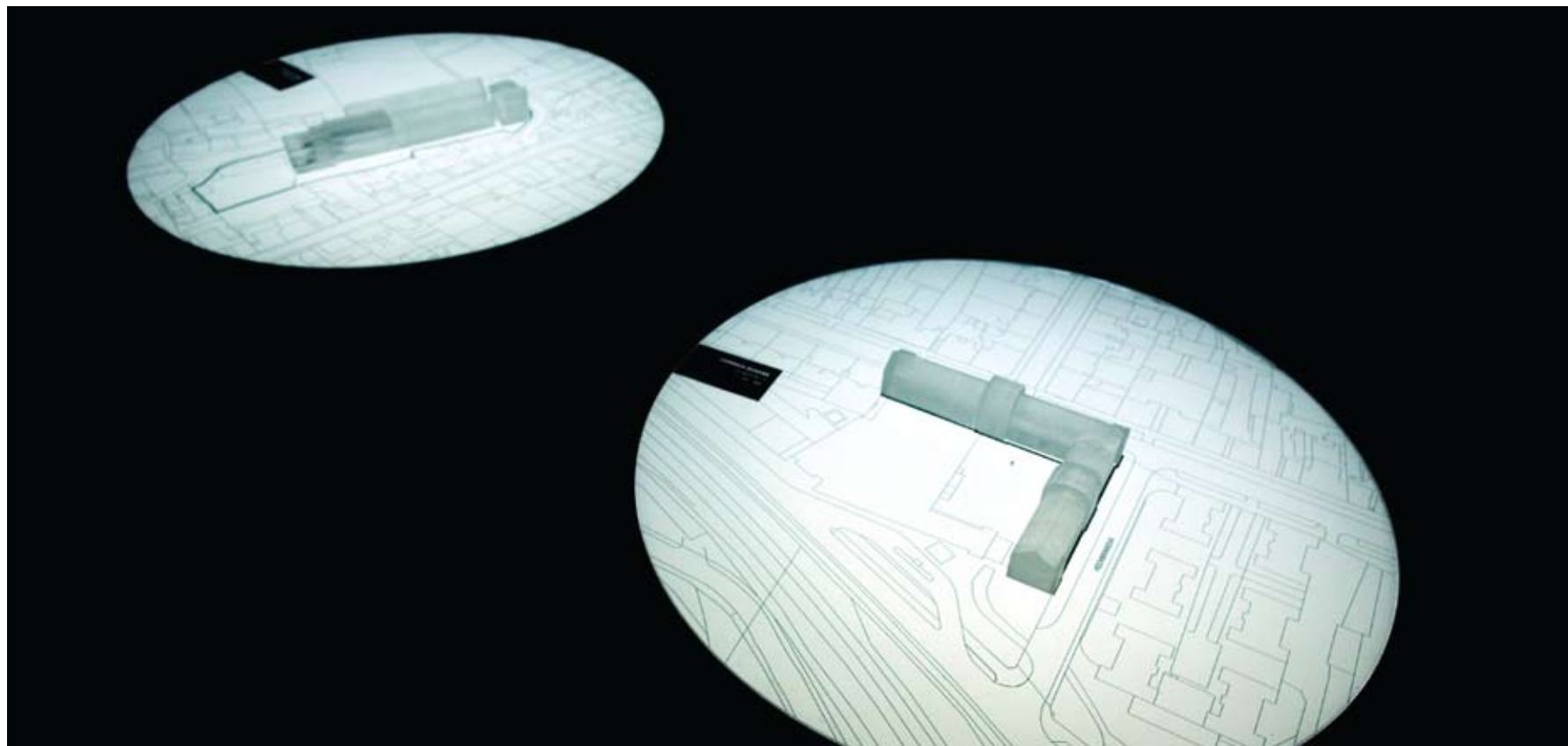
Istraživački i izložbeni projekt 'Zagrebačka industrijska baština: povijest, stanje, perspektive', kojega je nositelj Muzeja grada Zagreba, a autor i voditelj kustos Goran Arčabić, okuplja stručnjake različitih profila sa zajedničkim ciljevima:

- /// istraživati, vrednovati, dokumentirati i prezentirati industrijsku baštinu grada Zagreba s gospodarsko-povijesnog, socijalnog, urbanističkog, arhitektonskog i tehnološkog aspekta
- /// utjecati na formiranje pozitivnog javnog mišljenja o industrijskom nasljeđu kao dijelu nacionalne i univerzalne baštine, dijelu zajedničkog europskog identiteta i važnom segmentu razvoja ljudske civilizacije
- /// upozoriti na opasnost od uništenja baštinski vrijednih industrijskih objekata na atraktivnim lokacijama u sruzu sa snažnim interesima kapitala
- /// aktualizirati i sustavno propitivati načine održivosti industrijske baštine u gradu Zagrebu
- /// nuditi rješenja za kvalitetnu sadržajnu prenamjenu vrijednih industrijskih objekata u skladu s potrebama suvremenog društva.

Plan je u razdoblju od 2009. do 2014. godine zacrtane ciljeve realizirati putem ciklusa studijskih izložbi, organizacijom stručnih skupova, radionicama u suradnji s organizacijama civilnog društva, predavanjima i prezentacijama, publikacijama (katalozi izložbi, monografije, vodiči, on-line publikacije i inventari) i stručnim vodstvima po lokacijama industrijske baštine.

Okosnicu Projekta čine tri studijske izložbe koje

◀ PRIKAZ 01

▲ PRIKAZ 02

kronološki prezentiraju tijek industrijskog razvoja te utjecaje industrijalizacije na grad Zagreb i njegovo stanovništvo u karakterističnim periodima od pojave industrije u drugoj polovini 19. stoljeća do početka procesa deindustrijalizacije (1862.–1918. / 1918.–1945. / 1945.–1990.). Stručni skupovi, radionice, predavanja i prezentacije, izdavačka djelatnost i organizirana *in situ* vodstva odvijat će se za vrijeme i u intervalima između tri izložbe.

- /// izložba: 'Modernizacija na periferiji Carstva: zagrebačka industrijska baština 1862.–1918.' realizacija: 2010.
- /// izložba: 'Industrijski centar države: zagrebačka industrijska baština 1918.–1945.' realizacija: 2012.
- /// izložba: 'Vrijeme giganata: zagrebačka industrijska baština 1945.–1990.' realizacija: 2014.

U prvoj fazi realizacije (2010. godina) na Projektu surađuje Državni arhiv u Zagrebu (institucionalni suradnik) i udruga arhitekata ARCHISquad. Konzultantske su institucije Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode te Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada. Projekt financijski podržavaju Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske te Zagrebačka pivovara d. d. (partner Projekta).

PLAN REALIZACIJA PROJEKTA 2010. GODINE:

- /// studijska izložba 'Modernizacija na periferiji Carstva: zagrebačka industrijska baština 1862.–1918.' / Muzej grada Zagreba, 26.01.–25.04.
- /// tematska Noć muzeja: projekcija propagandnih i dokumentarnih filmova

snimljenih u zagrebačkim tvornicama tijekom druge polovine 20. stoljeća / MGZ, 29.–30. 01.

- /// kreativne arhitektonske radionice u suradnji s drugom ARCHISquad + izložba / MGZ, 20.03.–25.04.
- /// stručni skup 'Budućnost zagrebačke industrijske baštine' / MGZ, 15.–17.04.

Studijska izložba 'Modernizacija na periferiji Carstva: zagrebačka industrijska baština 1862.–1918.' koncipirana je u četiri teme. Izložba nastoji odrediti povijesni kontekst, značenje i posljedice procesa industrijalizacije za grad Zagreb i njegovo stanovništvo do kraja Prvog svjetskog rata te prezentirati trenutno stanje dvanaest industrijskih objekata / kompleksa izgrađenih do 1918. godine, sustav njihove zaštite i perspektive određene

važićim GUP-om ili DPU-ovima. Autor je izložbe Goran Arčabić, a likovno oblikovanje potpisuje dizajnerski studio Bilić_Müller.

Informacije o Projektu i aktualnoj izložbi mogu se naći na web stranici Projekta www.zg-ib.org (dostupna od 10. veljače 2010.) ili na web stranici Muzeja grada Zagreba www.mgz.hr. (G.A.)

EN Zagreb Industrial Heritage: History, State of Affairs, Perspectives

A research and exhibition project 'Zagreb Industrial Heritage: History, State of Affairs, Perspectives' organized by the Zagreb City Museum aims at research, valuation, documenting and presentation of the industrial heritage of the City of Zagreb, create positive public attitude towards industrial heritage as a part of national and universal heritage, and make the industrial heritage of the City of Zagreb and its present-day use a topical and systematically questioned issue.

PROSTORNE INFORMACIJE I ISTRAŽIVANJA

Radionica o Zagrebačkoj infrastrukturi prostornih podataka (1. ZIPP radionica) ▶ 03

U prostorijama Tribine Grada Zagreba održana je, 28. siječnja 2010., prva radionica o Zagrebačkoj infrastrukturi prostornih podataka (ZIPP). Radionicu je organizirao Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, uz sudjelovanje 60-ak stručnjaka za prostorne informacije iz gradskih ureda, zavoda i službi, gradskih trgovačkih društava i ustanova.

TEME PRVE ZIPP RADIONICE BILE SU:

- /// Informacijski sustav prostornog uređenja i ZIPP;
- /// Lokalne infrastrukture prostornih podataka;
- /// Metapodaci – alat za opis prostornih podataka.

Prva dva dijela radionice vodio je Darko Šiško, načelnik Odjela za prostorne informacije i istraživanja, a završni je dio izložio dr.sc. Vlado Cetl, član Koordinacije za izradu Informacijskog sustava Grada Zagreba i docent na Geodetskom fakultetu u Zagrebu. Dr. Cetl je predstavio i studiju 'Metapodaci za potrebe Zagrebačke infrastrukture prostornih podataka' i metapodatkovni profil kojega je autor.

Osim predavanja, na radionici je izrađena i prva etapa inventarizacije skupova prostornih podataka

u gradskim institucijama te je time ispunjena i obveza iz Plana razvoja informacijskog sustava prostornog uređenja Grada Zagreba za 2009. Daljnje aktivnosti na tom području obuhvatit će prikupljanje metapodataka svih subjekata ZIPP-a preko web-forme, s njihovom obradom i objavom preko web-stranice ZIPP-a. (D.Š.)

EN Workshop on the Zagreb Spatial Data Infrastructure (1st ZIPP Workshop)

On 28 January 2010, the Tribine Grada Zagreba (City of Zagreb Public Forums) hosted the 1st Workshop on the Zagreb Spatial Data Infrastructure (ZIPP). The Workshop, organized by the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb, was attended by more than 60 experts from city offices, departments and services, and municipal companies and institutions. The topics

of the 1st Workshop on the Zagreb Spatial Data Infrastructure were: Physical Planning Information System and the Zagreb Spatial Data Infrastructure, local infrastructure of spatial data, and metadata as a tool used in describing spatial data.

Prirodno kretanje stanovništva Grada Zagreba 2001. – 2008.

► 04, 05, 06, 07

Dinamika razvoja stanovništva svakog područja ovisi o njegovu prirodnom kretanju (rađanju, umiranju) i pokretljivosti ili migracijama.

Ovdje se daje prikaz prirodnog kretanja stanovništva Grada Zagreba od zadnjeg popisa stanovništva 2001. do zadnjega godišnjeg priopćenja vitalne statistike 2008.

Broj živorođenih u Gradu Zagrebu promjenjiv je iz godine u godinu i kreće se između sedam i osam tisuća godišnje. Umrlih je sve do 2008. bilo više od rođenih tako da je prirodni prirast, sve do protekle godine, bio negativan. U 2008. bilo je više živorođenih nego što ih je te godine u Zagrebu umrlo pa je prirodni prirast, po prvi puta, bio pozitivan, ali za samo 26 stanovnika. Iz ovoga se može zaključiti da je u Gradu Zagrebu mortalitet veći od nataliteta i da prirodni priraštaj ne pridonosi rastu

stanovništva već njegovu smanjivanju.

Unatoč najboljoj populacijskoj politici u državi (s obzirom na novčane potpore i davanja za novorođenu djecu), Grad Zagreb je tek u 2008. zabilježio pozitivan prirodni prirast, više je rođenih nego umrlih, ali ta je brojka vrlo mala i iznosi svega 26 rođenih više nego umrlih.

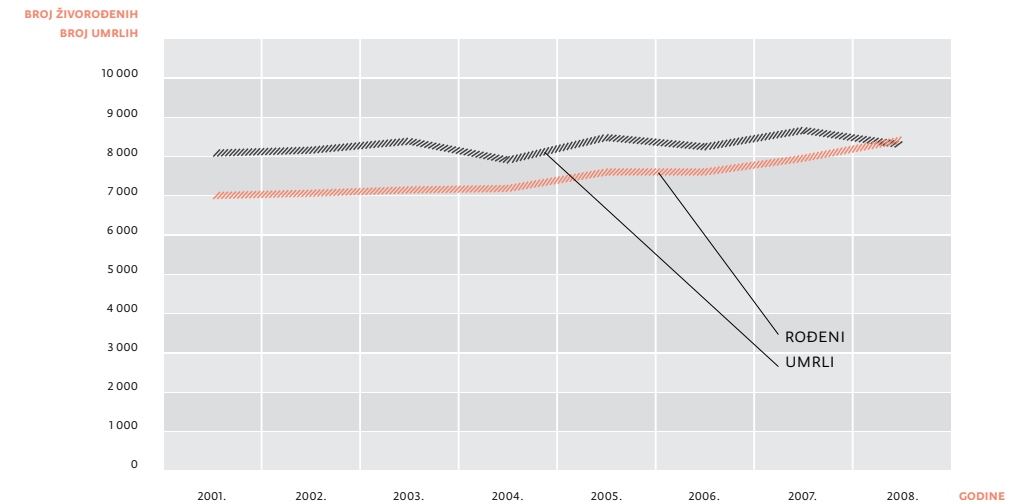
U razdoblju 2001. do 2008. godine u Zagrebu je rođeno 59 719 djece, a umrlo je 66 077 stanovnika. Prema tome u ovom razdoblju Grad Zagreb karakterizira prirodno smanjenje od 6 358 stanovnika. Broj rođenih godišnje u ovom razdoblju kretao se između sedam i osam tisuća, dok je umrlih više od osam tisuća. Prirodni pad od 2001. do 2003. bio je više od tisuću, da bi, od 2004. do 2007., bio manji od tisuću, između 650 i 850, ovisno o godini. Tek 2008. zaustavljen je prirodni pad i nakon sedmogodišnjega negativnog prirodnog prirasta dogodio se pozitivan prirodni prirast.

Opće je pravilo da porastu gradskog stanovništva uopće, a posebno u velikim gradovima, znatno više pridonosi, odnosno imigracija od prirodnog prirasta. Na kretanje prirodnog prirasta u urbanim sredinama značajnu ulogu, osim glavnih bioloških, ima niz drugih faktora: ekonomski, socijalni, kulturni, psihološki i dr. Ti su faktori još izraženiji ako je sredina, misli se na grad, regiju, državu, razvijenija. Takav je slučaj i sa Zagrebom u kojem su ovi faktori

GODINA	ROĐENI	UMRLI	PRIRODNI PRIRAST	VITALNI INDEKS
2001.	7.013	8.040	-1.027	87,2
2002.	7.019	8.161	-1.142	86,0
2003.	7.134	8.380	-1.246	85,1
2004.	7.160	7.890	-730	90,7
2005.	7.585	8.442	-857	89,8
2006.	7.563	8.214	-651	92,1
2007.	7.900	8.631	-731	91,5
2008.	8345	8319	26	100,3
2001. – 2008.	59.719	66.077	-6.358	90,4

IZVOR: PRIOPĆENJA OD 2001. – 2008., PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA REPUBLIKE HRVATSKE, DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU REPUBLIKE HRVATSKE

▲ PRIKAZ 04 | PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA GRADA ZAGREBA OD 2001. DO 2008.

▲ PRIKAZ 05 | PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA GRADA ZAGREBA U RAZDOBLJU 2001. – 2008.

u znatnoj mjeri modificirali utjecaj bioloških faktora u kretanju fertiliteta i nataliteta.

Zbog negativnoga prirodnog prirasta ukupan je porast stanovništva Zagreba u ovom razdoblju u cjelini ovisio o migracijskom priljevu stanovništva s trajnim doseljnjem. Prirodno se kretanje nepovoljno odražava na sva njegova strukturna obilježja i procese, pogotovo ubrzavajući proces starenja, zaoštavanjem odnosa između udjela mladih i starih, ekonomski aktivnih i neaktivnih. Zbog niskog nataliteta smanjuje se broj mladog stanovništva dobnih skupina do 25 godina, a povećan je broj stanovništva dobnih skupina 30–40 godina i starog stanovništva – stariji od 65 godina.

Prema procjeni, stanovništvo Grada Zagreba se 2008. povećalo, od popisa stanovništva 2001., za 8950 stanovnika. Godišnje se, u prosjeku, broj stanovnika u Gradu Zagrebu povećavao za novih 1278 stanovnika.

Od 17 gradskih četvrti od kojih se sastoji Grad Zagreb u više od polovicu (u njih 11) u ovom sedmogodišnjem razdoblju više je ljudi umiralo nego što se rodilo. Prostorno gledano negativan prirodni prirast imaju gradske četvrti u središnjem, odnosno užem gradskom području (izuzevši cč Brezovica), a pozitivan gradske četvrti na rubnim dijelovima grada.

Najviši prirodni prirast imala je Gradska četvrt Sesvete – 1931 stanovnik. Samo je još u Gradskoj četvrti Stenjevec prirodni prirast bio viši od 1000,

dok je u drugima bio znatno manji. Prirodni prirast u gradskim četvrtima istočnog dijela grada (Gonja i Donja Dubrava i Sesvete) skoro je dvaput veći od preostale tri gradske četvrti koje su smještene u zapadnom dijelu grada, a imaju pozitivan prirodni prirast.

Od središnjih gradskih četvrti koje imaju negativan prirodni prirast posebno se ističe Donji grad sa 3416 te Gornji grad, Trnje, Maksimir i Trešnjevka-sjever s više od 1000. Obrazloženje ovakve slike prirodnog priraštaja na području Grada Zagreba proizlazi iz činjenice da u središnjem dijelu grada živi starije stanovništvo pa je tu sve manje rođenih, a sve više umrlih. U četvrtima rubnog dijela grada više je mladog stanovništva pa je više rođenih nego umrlih, a time je i prirodni prirast pozitivan. Osim toga, na rubnim dijelovima grada nastanjuje se u većoj mjeri i novodoseljeno stanovništvo koje je mlado i u reproduktivnom razdoblju. Na rubnim dijelovima grada, za razliku od središnjeg dijela grada, prevladavaju obiteljske kuće što omogućuje više prostora za život nego u malim stanovima u zgradama u središnjem dijelu grada. Intenzivna višestambena gradnja tijekom zadnjih nekoliko godina u Dubravi, Sesvetama, Stenjevcu i drugim rubnim dijelovima grada dovela je do internog preseljavanja stanovništva iz užeg središta grada. Zbog nastale gospodarske krize, povećanja broja nezaposlenih, smanjenja stambene gradnje i brojnih drugih problema koji se nadovezuju

GRADSKE ČETVRTI	ROĐENI	UMRLI	PRIRODNI PRIRAST
Donji Grad	2.489	5.903	-3.416
Gornji Grad - Medveščak	2.218	4.084	-1.868
Trnje	2.838	4.309	-1.473
Maksimir	3.682	5.222	-1.540
Peščenica - Žitnjak	4.525	4.830	-308
Novi Zagreb - istok	4.267	4.916	-653
Novi Zagreb - zapad	4.096	4.035	58
Trešnjevka - sjever	4.044	5.453	-1.411
Trešnjevka - jug	4.861	4.702	158
Črnomerec	3.296	3.932	-637
Gornja Dubrava	5.068	4.336	729
Donja Dubrava	3.137	2.380	756
Stenjevec	3.614	2.035	1.577
Podsused - Vrapče	3.233	3.328	-97
Podsljeme	1.421	1.555	-136
Sesvete	5.991	4.058	1.931
Brezovica	971	999	-28
Grad Zagreb - ukupno	59.751	66.077	-6.358

IZVOR: GODIŠNJA PRIOPĆENJA OD 2001.-2008., VITALNA STATISTIKA, GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA, ODJEL ZA STATISTIKU.

▲ PRIKAZ 06 | PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA PO GRADSKIM ČETVRTIMA GRADA ZAGREBA OD 2001. DO 2008.

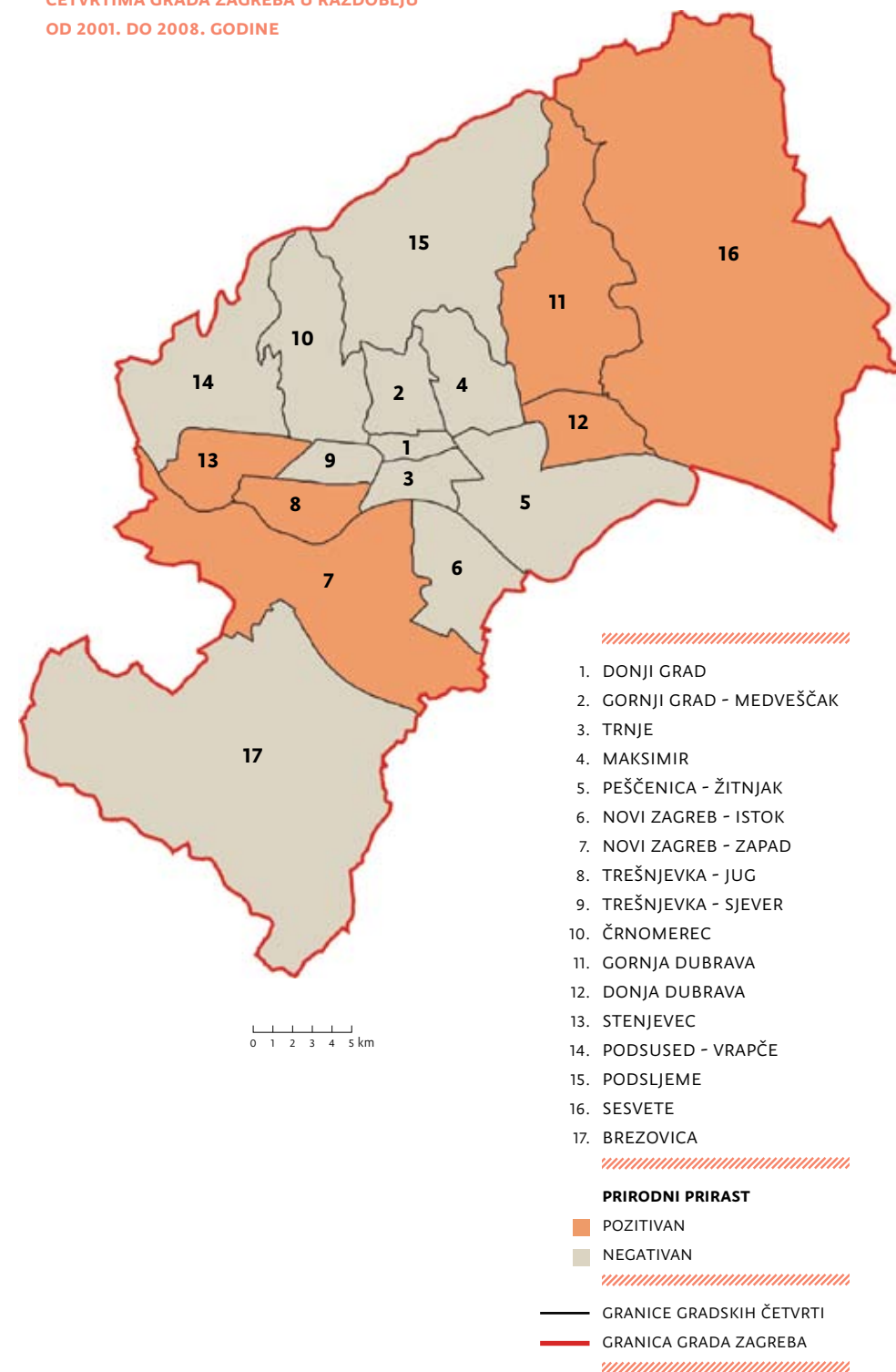
na gospodarsku krizu vidjet ćemo hoće li se ovaj trend rasta nataliteta i prirodnog prirasta u rubnim dijelovima grada nastaviti ili je on u promatranom razdoblju doživio svoj maksimum. (T.P.)

EN City of Zagreb Natural Population Trends, 2001 – 2008

The paper presents natural population trends for the City of Zagreb from 2001 Census to the last vital statistics report from 2008. In Zagreb, 2008 was the first year during this period in which the birth rates were higher than the death rates, with modest natural

increase by 26 citizens. Zagreb is organized in 17 city districts, and during this seven-year period more people died than was born in 11 districts. Spatially, negative natural increase was recorded in the central part of the city, in its nucleus, while positive trends were recorded in the outskirts.

▽ PRIKAZ 07 | PRIRODNI PRIRAST U GRADSKIM ČETVRTIMA GRADA ZAGREBA U RAZDOBLJU OD 2001. DO 2008. GODINE

ARHITEKTONSKO – URBANISTIČKI NATJEČAJI

ARHITEKTONSKO – URBANISTIČKI NATJEČAJI

European 10 rezultati

► 08, 09, 10, 11, 12

Jubilarni deseti natječajni ciklus Europana privodi se kraju. Ocjenjivački sud, u sastavu Helena Paver-Njirić, Boris Magaš, Olivier Bastin, Ira Rechner Šustar, Toma Plejić, Lovorka Prpić, Tihomir Milovac, Branimir Rajčić, Branimir Pofuk i Thomas Pucher, zasjedao je dva puta – 19. rujna i 21. studenoga 2009. Na drugom zasjedanju Ocjenjivačkog suda dodijeljene su prva i druga nagrada za obje lokacije.

ZAGREB

1. NAGRADA – NZ999

NEW ZAGREB • THE PLACE TO BE /
Geert De Groot (BE 1975), Pieter D'haeseleer
(BE 1977), arhitekti

2. NAGRADA – ZA232

LAND RAMIFICATION
Nicolas Jomain (FR 1978), Boriana Tchonkova
(BG 1979), arhitekti

RIJEKA

1. NAGRADA – AL898

GEBEL ZGHIR (SMALL MOUNTAIN) /
Andrea Vescovin (IT 1971), Annamaria Prandi
(IT 1972), Mia Zanni (IT 1972), arhitekti. Suradnik:
Francesco Maracchioni (IT 1983) arhitekt

2. NAGRADA – MN111

DWELL UPON THE SLOPE /
Rosa Maria Fraga Escudero (ES 1979) arhitek-
tica, Octavio Tarancon Burg (ES 1973) inženjer-
arhitekt

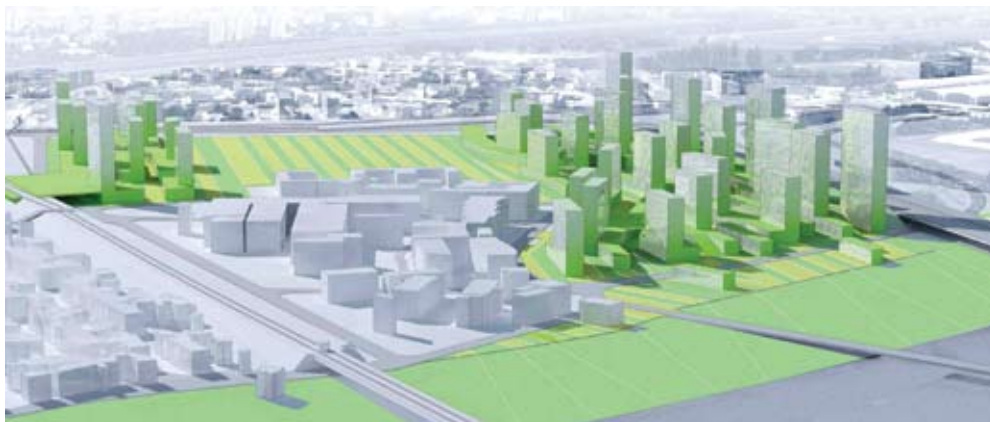
Komentar Ocjenjivačkog suda za prvonagrađeni rad za lokaciju Zagreb glasi: 'Ocjenjivački sud smatra da bi se šire područje obuhvata trebalo promatrati kao cjelinu, umjesto da se buduća gradnja ograniči samo na uže područje obuhvata. Planiranjem nebodera uz rijeku Savu autori istražuju moguće veze partera i rijeke, što bi trebalo detaljnije istražiti. Točan položaj nebodera treba odrediti u skladu

◀ PRIKAZ 08 | 1. NAGRADA ZAGREB

▲ PRIKAZ 09 | 1. NAGRADA ZAGREB

▲ PRIKAZ 10 | 2. NAGRADA ZAGREB

▲ PRIKAZ 11 | 1. NAGRADA RIJEKA

▲ PRIKAZ 12

s očuvanjem vizura. Budući da će se percipirati kao novi landmark, potrebno je pažljivo planirati vanjsku opnu nebodera. Ovaj rad može biti podloga za izradu detaljnijeg plana.' (iz Zapisnika)

European je koncipiran na način da potiče i promovira rad mladih arhitekata (do 40 godina starosti) pa pozivamo sve mlade arhitekate da se pridruže velikoj Evropanovoj obitelji.

Promocija nagrađenih i izložba svih pristiglih radova održat će se 30. ožujka u Društvu arhitekata, a promocija nagrađenih radova na europskom nivou – Forum rezultata – potkraj svibnja u Neuchatel, u Švicarskoj. (I.B.)

EN Results of the 10th Session of European

The 10th Session of European has been reaching its final stage, and the jury awarded the prizes to the entries of the Zagreb Tromostovlje site and Rijeka site. A ceremony for presentation of the prizes and an exhibition of all entries will be organized at the Zagreb Society of Architects on 30 March, and the European Forum of Results will be held in Neuchâtel in Switzerland late in May.

REGIONALNA I
MEĐUNARODNA SURADNJA

Intermodalni putnički terminal Sava-Sjever

► 13, 14, 15, 16, 17

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, u suradnji sa HŽ infrastrukturom i Zagrebačkim holdingom, Podružnica ZET-a, izradio je Studiju intermodalnog putničkog terminala Sava-Sjever. Studija je dio projekta Civitas Elan koji sufinancira EU iz istraživačkog programa FP7. U tijeku su konzultacije sa dionicima i prezentiranje javnosti kako bi se nakon dobivenih primjedbi i prijedloga Studija dovršila.

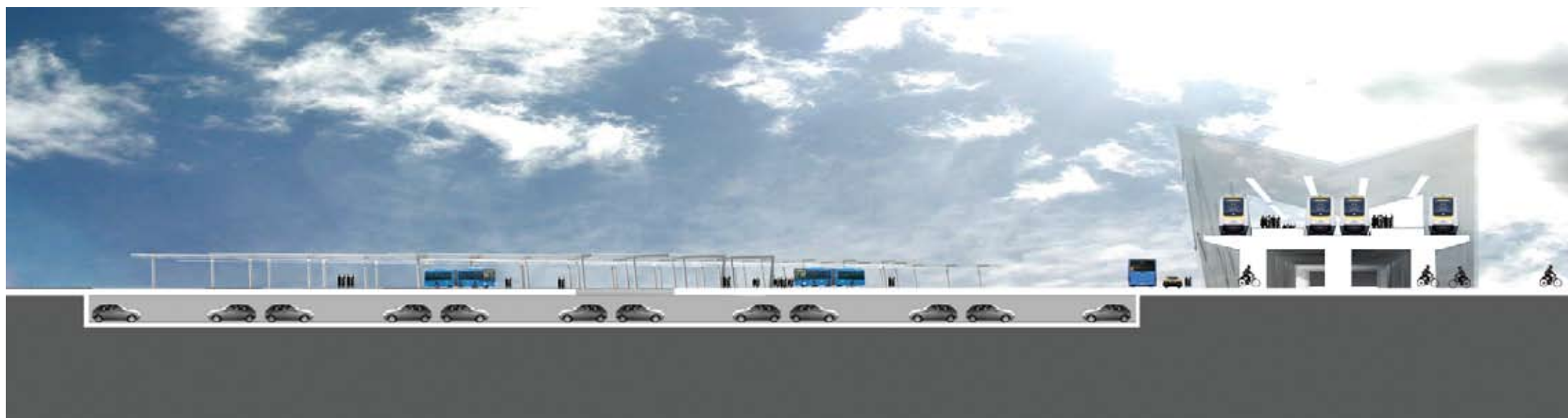
Prostor na kojem će biti sagrađen terminal nalazi se na sjevernom dijelu trokuta omeđenog Savskom cestom, lijevim nasipom rijeke Save i željezničkim nasipom na kojem su pruge Zagreb–Sisak i Zagreb–Rijeka. Studijom je predložena prostorna organizacija i interakcija različitih načina prijevoza koji će biti objedinjeni na terminalu: tramvajski, autobusni, željeznički, taxi, biciklistički (B+R) i automobilski prijevoz (P+R).

Nakon gradnje ovog terminala napustit će se privremeni autobusni terminal koji ima improvizirane perone na lijevom nasipu rijeke Save i u podvožnjaku ispod sjevernih prilaznih rampi Jadranskog mosta, a opslužuje autobusne linije s južnog i zapadnog dijela Zagreba i susjednih prostora zagrebačke županije.

Ovim je rješenjem predviđeno da se na pruzi Zagreb–Sisak sagradi peron bočno, s istočne strane postojećeg kolosijeka, a na pruzi Zagreb–Rijeka bočno, sa zapadne strane postojećeg kolosijeka. Pri tome se situacijski položaj i niveleta ovih pruga zadržavaju, a postojeći visoki nasip zamjenjuje se vijaduktom na kojem će biti sagrađeno stajalište za gradski i prigradski promet. Peroni su dužine po 160 m, širine 6,1 m i visine 55 cm iznad gornjeg ruba tračnice. Kretanje putnika između osnovne razine terminala i željezničkih perona koji su na vijaduktu predviđeno je stepenicama i liftovima. Cijeli prostor željezničkog stajališta bit će natkriven. Dugoročno, za svaku će se prugu dograditi još po jedan kolosijek tako da će u konačnici pruge Zagreb–Sisak i Zagreb–Rijeka biti dvokolosiječne, peroni koji su u prvoj etapi bočni postat će otočni, a ukupna širina željezničkog vijadukta iznositi će 30 metara. Ispod vijadukta planiran je informativni punkt, javni toalet,

▲ PRIKAZ 14

◀ PRIKAZ 13

▲ PRIKAZ 15

▲ PRIKAZ 16

Biciklističke su staze postavljene duž južne i istočne strane terminala tako da ne dolazi do kolizije s drugim oblicima kretanja (pješači, automobili, autobusi). Za parkiranje bicikala predviđena su dva parkirališta ispod vijadukta HŽ, sa ukupno 100 mjesta za bicikle.

Na terminalu će biti postavljeni informativni displeji s podacima o dolasku i odlasku prijevoznih sredstava i eventualnim poremećajima u prometu, znakovi s tekstom i piktogramima s informacijama o najkraćim putevima pojedinim prijevoznim sredstvima, te informacije o drugim sadržajima na terminalu.

Sve pješačke površine na terminalu i na prilazima terminalu, ulaz u vozila, informacije i drugi sadržaji na terminalu bit će prilagođeni osobama s teškoćama u kretanju. (S.K.S.)

EN Study on the Sava-North Intermodal Passenger Terminal

A Draft Study on the Sava-North Intermodal Passenger Terminal has been completed. The project was co-funded by EU project Civitas Elan and jointly worked out by the Office for Strategic Planning and Development of the City of Zagreb, the Croatian Railways-Infrastructure and Zagreb Municipal Transit System. Stakeholders consultations and presentation to citizens are in progress. Terminal will serve railway, bus, tram and taxi transport as well as P+R and B+R. Information system and access to all modes of transport will be provided in accordance with needs of people with reduced mobility.

kafe i drugi ugostiteljski sadržaji, te parkirališta za bicikle. Autobusni terminal ima izlazni peron, dužine 60 m, koji omogućuje opsluživanje tri zglobna ili četiri solo-autobusa istovremeno, 13 perona za ulazak putnika u autobuse i pet stajališta za autobuse izvan prometa. Izlazni peron je neposredno uz željezničko stajalište i novoplanirano tramvajsko stajalište u Savskoj cesti. Na taj način minimizirane su putanje kretanja pješaka i omogućen brz i jednostavan prijelaz s jednog prijevoznog sredstva na drugo.

Postojeće tramvajsko stajalište kod Veslačke ulice se ukida, a zamjenjuje ga novo koje je pozicionirano 70m južnije, između željezničkog nadvožnjaka i ulice Čire Truhelke.

Taxi stajalište ima ukupno 12 stajanki i to 7 za ulaz/izlaz putnika i 5 rezervnih. U minus prvoj razini ispod autobusnog terminala predviđena je garaža za osobna vozila kapaciteta 320 gm. Garaža će se koristiti u režimu Park&Ride.

◀ PRIKAZ 17

Srijeda u tramvaju – bicikli i zdravlje ▶ 18

U eri poticanja korištenja bicikla, što su i ciljevi projekata Civitas i Presto, jedno od čestih pitanja je učinak vožnje biciklom na zdravlje. Presentaciju Bicikli i zdravlje, u ZagrebForumu Gradskog ureda za stratejsko planiranje i razvoj Grada (tramvaj pred Tehničkim muzejom u Savskoj cesti) u srijedu, 27. siječnja 2010., održao je dr.sc. Ozren Polašek, dr.med., iz Škole narodnog zdravlja Andrija Štampar <http://www.snz.hr/cms>, Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Prisutni građani i predstavnici medija imali su priliku upoznati se s pojedinostima vezanima uz zdravstvene aspekte bicikliranja. Kroz dio tih aspekata, onih najzanimljivih i onih koji izazivaju dileme, proveo nas je dr. Polašek u svojoj zanimljivoj prezentaciji. U nastavku navodimo samo neke od brojnih prednosti, ali i ponekih nedostataka korištenja bicikla o kojima je bilo riječi i koji su izazvali najviše pitanja. Svakako će o ovom, za korisnike bicikla i društvo, važnom aspektu biti još govora i aktivnosti tijekom daljnjeg odvijanja Civitas i Presto projekata. Među prednostima korištenja bicikla svakako je poboljšanje općeg stanja organizma (popularno zvane kondicije), bolje stanje srčano-žilnog i dišnog sustava i poboljšanje mišićno-koštanog sustava, što važi i za većinu drugih tjelesnih aktivnosti koje se provode u primjerenom mjeri. Ovo je posebice zanimljivo u vezi s nekim bolestima od kojih pate osobe odrasle i starije životne dobi, kao što je osteoporozna, jer će korištenje bicikla povoljno djelovati na razvoj mišićnog sustava, mišićni sustav će povećanjem aktivnosti djelovati na osnaživanje koštanog sustava što će, u konačnici, smanjiti šansu za nastanak osteoporoze. Spomenut je i razjašnjen često spominjan strah od povećanog rizika za razvoj prehlade tijekom vožnje biciklom. Bez obzira na mokru kosu, oznojenu majicu tijekom naporne vožnje i vjetar, moderna medicina smatra kako je za prehladu i druge slične bolesti (sve do upale pluća) odgovorna izloženost nekom od infektivnih mikroorganizama

(uz neke druge izvore upale, poput mikročestica ili zračenja). Dakle, nikakva izloženost hladnoći neće dovesti do prehlade ako biciklist nije u kontaktu s mikroorganizmima s kojima možete doći u kontakt i boravkom u zatvorenim prostorima u kojima se nalaze ljudi koji imaju bolest i koji je mogu širiti dalje.

Među nedostacima korištenja bicikla su npr.: manje ozljede mišićno-koštanog sustava i mogućnost prometnih nesreća. Neke države u Europi u najvećoj mogućoj mjeri potiču korištenje bicikla i ulažu velike napore u razvoj infrastruktura koja omogućuje opsežnije korištenje bicikla, ali istodobno savjetuju ili zakonski naređuju korištenje zaštitne opreme, npr. kaciga ili reflektirajućih prsluka. Potrebno je reći da korištenje bicikla treba prilagoditi vlastitim sposobnostima, a u nekim se situacijama treba savjetovati i s liječnikom (osobe koje pate od bolesti srčano-žilnog sustava, smetnji koštano-zglobnog sustava, sustava održavanja ravnoteže i slično).

Ako se ubrajate u skupinu ljudi s razvijenom

ekološkom sviješću, onih koji se žele zabaviti vlastitim mišićima na svojim 'kotačima', a pri tome i poboljšati svoje zdravlje, onda se prije ulaska u automobil ili tramvaj zapitajte biste li možda sljedeću vožnju mogli provesti na biciklu.
(V.K.P., O.P., M.V.)

EN Wednesday in Tram – Bicycles and Health

In these times when use of bicycles is encouraged, and this is an aim of the Civitas and Presto projects, questions about the effects the bicycle ride on physical health are often asked. Presentation Bicycles and Health was organized at the ZagrebForum Info Point of the Zagreb Office for Strategic Planning and Development (an old tram placed in front of the Technical Museum in the Savska Street) on Wednesday, 27 January 2010. The presentation was held by Ozren Polašek, MD PhD, from the Andrija Štampar School of Public Health of the University of Zagreb Medical School. The citizens and media were offered a chance

▲ PRIKAZ 18

to learn about health aspects of cycling. The interesting presentation of Dr. Polašek took the audience through some of these aspects, the most interesting ones (such as improvement of general health condition, bicycle and osteoporosis) and the ones that arise questions (cycling and colds, injuries).

OBVIJESTI

Međunarodna arhitektonsko – urbanistička radionica ‘Street Works’

▷ 19,20,21

Završna prezentacija studentskih projekata rekonstrukcije grada nastalih u sklopu međunarodne arhitektonsko – urbanističke radionice ‘Street Works’ održana je početkom siječnja na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. U okviru istraživanja ‘gradskih poteza’ prezentiran je projekt rekonstrukcije dijela grada uz Savsku ulicu.

Ovaj projekt dio je većeg istraživačkog studentskog projekta Street Works koji je inicirala Academy of Architecture iz Amsterdama, a odvija se u suradnji s još pet arhitektonskih fakulteta iz Evrope: Helsinki University of Technology, Edinburgh College of Art, La Camber and Sint – Lucas Brussels, Universidade do Porto i Arhitektonskim fakultetom iz Zagreba. U svakom od navedenih gradova (Amsterdam, Helsinki, Edinburg, Porto, Bruxelles i Zagreb) izabrana je, s obzirom na položaj u gradu, povijesno značenje, nedefinirane vizije, funkcionalne konflikte..., po jedna ulica kojom su se studenti bavili tijekom cijelog semestra, pa tako i u Zagrebu na Arhitektonskom fakultetu u sklopu kolegija Urbanistička radionica 2 na diplomskom studiju Arhitekture i urbanizma.

Voditelji radionice su arhitekti Rob van Leeuwen i Lada Hršak s Academy of Architecture iz Amsterdama te prof.dr.sc.Tihomir Jukić i asistentica Marina Smokvina s Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu. Tijekom semestra tematska i teoretska predavanja vezana uz prostor Savske ulice održali su gosti predavači: doc.dr.sc. Karin Šerman, prof.dr.sc. Alenka Delić i doc.dr.sc.Feđa Vukić. U prezentaciji pojedinih etapa rada sudjelovali su pozvani gosti kritičari.

Na samom početku projekta održana je zajednička radionica u Zagrebu na kojoj su studenti iz Zagreba i Amsterdama formirali prve stavove o prostoru i pretočili ih u ideje koje su tijekom cijelog semestra dalje razrađivali na svojim fakultetima u Amsterdamu i Zagrebu u konkretne arhitektonsko – urbanističke projekte. Izdvojeno je nekoliko tema; prostor ‘trokuta’, spreg Savska – Šarengradaska, prostor ‘iza’ Savske, prostor tromostovlja – okretište tramvaja, čvorišta,.. Savska cesta je odabrana kao ulica u kojoj su se tijekom duljega vremenskog razdoblja manifestirale različite kulturne, političke i ekonomske silnice. Potez Savske ulice predstavlja odraz različitih povijesnih slojeva, od stare jezgre, preko grada s početka 20.stoljeća, do suvremenoga grada.

Studenti su u svojim radovima istražili mogućnosti razvitka prostora između dviju ulica – Savske ceste i za sada neadekvatno valorizirane Šarengradske ulice koja je u gotovo svim radovima predstavljala ključ prometnog rješenja. Analizirana je slika tog dijela grada i uspostavljeni su novi orijentiri i žarišta u prostoru. Ispitan je potencijal zatečene i novostvorene strukture kako sa sadržajnog tako i s prometnog i strukturalnog gledišta.

U radovima studenata prisutna je izrazita polifunkcionalnost sadržaja

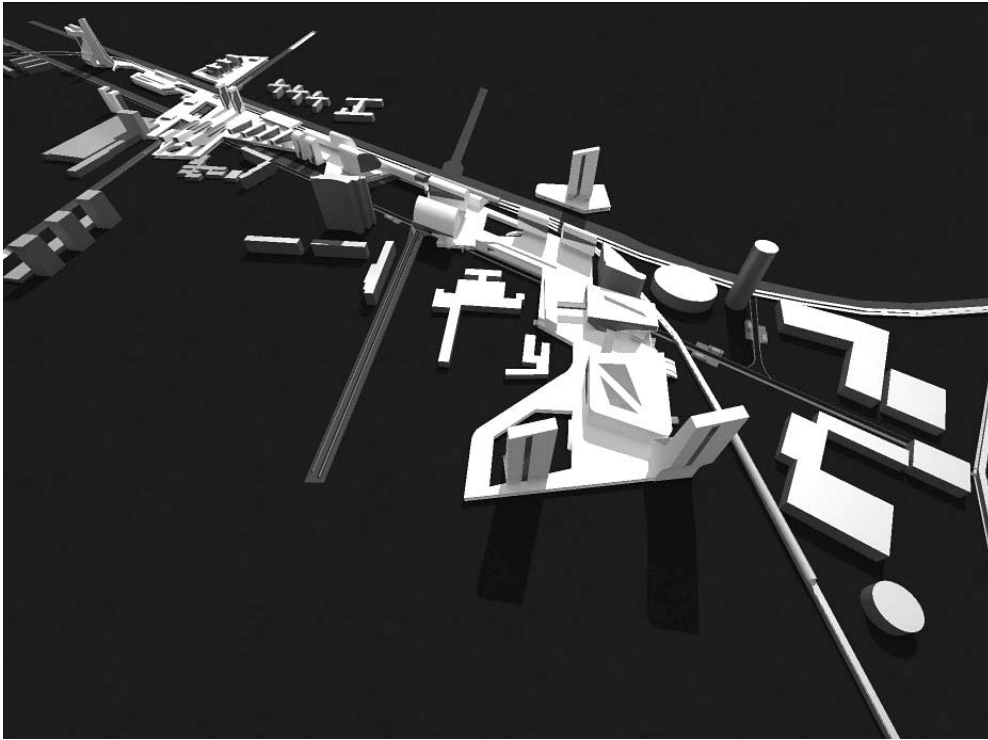
◀ PRIKAZ 19

▲ PRIKAZ 20

karakteristična za gradska središta, a komercijalni i uredski sadržaji izmjenjuju se s elitnim stanovanjem formirajući nove javne površine u vidu trgova-parkova. Studenti su svojim mladim i svježim idejama dali doprinos sagledavanju potencijala tog prostora te njegovu oblikovanju. Predložena se rješenja kreću od futurističkih do izrazito pragmatičnih. S obzirom na kompleksnost, opseg i dužinu samoga gradskog poteza (oko 3,5 km) predviđena su i etapna rješenja.

Novo sagledavanje prostora rezultiralo je aktiviranjem gradske željeznice s dva stajališta u tom prostoru, davanjem prednosti pješacima i javnom prometu u odnosu na kolni promet. U većini studentskih projekata prisutno je izdizanje pruge gradske željeznice i uklanjanje nasipa ispod nje. Na taj je način očišćen i aktiviran prostor ispod pruge gradske željeznice. Uspostavljene su i davno izgubljene komunikacijske veze između prostora Trnja i Trešnjevke, pronađeni su i oblikovani novo-stvoreni javni gradski prostori u vidu trgova i sustava linearnih gradskih perivoja. Sve je to pridonijelo drugačijem poimanju prostora uz Savsku i Šarengradsku ulicu u odnosu na važeće planske dokumente, a prostor je sagledan konzistentno i cjelovito. Tako je Zagreb dobio još jednu novu razglednicu i

kvalitetno osmišljen i oblikovan ulaz u samo središte grada i pristup središnjeg dijela grada na rijeku Savu. Studentski radovi će tijekom travnja 2010. biti prezentirani i na završnoj izložbi na Academy of Architecture u Amsterdamu, a najbolji od njih bit će objavljeni u knjizi radova 'Street Works'. Video-prezentacije studentskih projekata za građanstvo bit će održane u sklopu Info-punkta ispred Tehničkog muzeja u Zagrebu. (T.J.)

EN 'Street Works' International Architectural and Town Planning Workshop
Final presentation of students' project on urban reconstruction developed within the international architectural and town planning workshop 'Street Works' was organized early in January at the Zagreb Faculty of Architecture. Within a research into the 'city stretches' a project was presented of reconstruction of the city area along the Savska Street. The designs prepared by the students will be presented at the final exhibition at the Academy of Architecture in Amsterdam in April 2010, and the best works will be published in a book 'Street Works'. A video presentation of the students works will be held at the Info Point in front of the Zagreb Technical Museum.

▲ PRIKAZ 21

OBVIJESTI

▲ PRIKAZ 22

Doc. dr. sc. Fedja Vukić: Mini – ciklus predavanja u Uredu ▶ 22

Dr. sc. Feđa Vukić, docent na Studiju dizajna Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, održao je, tijekom siječnja, dva predavanja u Gradskom uredu za strategijsko planiranje i razvoj Grada o identitetskom sustavu (koji zapadnoeuropska praksa pozna pod pojmom 'brand') te o gradu kao identitetskom sustavu. Predavanja su bila uvod u promišljanje identitetskog sustava Grada Zagreba, odnosno simboličkih potencijala grada kao alata strategijskog komuniciranja urbanih posebnosti, a u okviru pripreme ZagrebPlana – razvojne strategije Grada Zagreba. (I.M.)

EN Lectures at the Office

In January, Fedja Vukić, PhD, Assistant Professor at School of Design, University of Zagreb Faculty of Architecture, rendered two lectures on branding and city as a brand at the City of Zagreb Office for Strategic Planning and Development.

Izješće sa savjetovanja ekonomista

U studenome 2009. u Opatiji je održano 17. tradicionalno savjetovanje Hrvatskog društva ekonomista o temi 'Ekonomska politika Hrvatske u 2010.'

Savjetovanje je održano pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića. Sudionici su bili ugledni znanstvenici, članovi HDE-a, a gosti i sudionici ministri u Vladi RH, te predstavnici društava ekonomista iz susjednih država.

Uz glavnu temu, o prijedlozima ekonomske i fiskalne politike za sljedeću godinu, na dnevnom su redu bili aktualni problemi ekonomske krize s prijedlozima strategija i politika za njeno prevladavanje te, po prvi puta, reforma javne uprave.

NAVODIMO OSNOVNE POKAZATELJE EKONOMSKE POLITIKE U 2010.:

- /// Bruto-domaći proizvod per capita (prema paritetu kupovne moći) u eurima = 15 100, što je 60% od prosjeka EU-a (27);
- /// realna promjena BDP-a u % prema 2009. = 0,5 % (procjena 2009./2008. = - 4);
- /// potrošačke cijene = 2,5% (2010./2009.);
- /// nezaposlenost (stopa) = 11 %;
- /// državni deficit (u % od BDP-a) = -3;
- /// stopa rasta industrijske proizvodnje 1%;
- /// godišnja stopa rasta izvoza i uvoza 2 %;
- /// prosječni devizni tečaj (HRK/EUR) 7,4.

Dakle, nakon znatnog opadanja svih poznatih parametara ekonomskog razvoja u 2009., u 2010., u uvjetima nastavka recesije, očekuje se blagi oporavak, u prosjeku oko 1%, s nastavkom izrazitijeg oporavka u 2011.. Ciljevi ekonomske politike u ovom razdoblju su: gospodarski rast, tj. povećanje domaće proizvodnje koja će osigurati povećanje zaposlenosti, brži rast izvoza od uvoza, te otplatu vanjskog duga. U osiguranju tog cilja treba pravim slijedom kreirati mjere ekonomske politike, uz osiguravanje njihove usklađenosti. Ovdje nema prostora za iznošenje svih predloženih mjera ekonomske politike s poukama i porukama za uspješno rješavanje izlaska iz krize, što su predložene na ovogodišnjem savjetovanju ekonomista (detaljnije – vidjeti 'Zbornik radova' i druge materijale sa Savjetovanja te arhivu ovog ureda).

IZDVAJAMO NEKE MJERE KOJE JE NAJAVILA PREDsjednica VLADE JADRANKA KOSOR, KAO ŠTO SU:

- /// ozbiljnija pomoć za poticanje gospodarstva izdvajanjem sredstava iz državnog proračuna;
- /// novi model kontrole javnih poduzeća i izbora nadzornih odbora;
- /// objedinjavanje javne nabave na državnoj razini;
- /// promjene u stanogradnji;
- /// reforma državne i lokalne uprave i samouprave.

U vezi s ovim posljednjim, što je posebno važno i za nas koji radimo u lokalnoj upravi, dana je informacija o tome da se neće donositi ad hoc mjere, već se čekaju rezultati stručne analize pod nazivom 'Ocjena održivosti lokalne uprave i samouprave s prijedlogom mjera' koja se, kao pilot-projekt, radi za područje cijele Hrvatske, s naglaskom na kriterijima ocjene financijske održivosti županija, gradova i općina. HDE je dao podršku ovakvom pristupu reformi javne uprave i teritorijalnog ustroja.

Kratki zaključak Savjetovanja glasi: Kriza će u Hrvatskoj trajati duže nego u razvijenim zemljama. Godina 2010. bit će teška, po nekim elementima ekonomije i teža nego 2009., problem zaposlenosti trajat će sve do trećeg kvartala ove godine, a stopa rasta teško će biti veća od nule. Potreban nam je ne samo kratkoročni, već i dugoročni plan razvoja, kako na državnoj tako i na svim drugim razinama.

Hrvatsko društvo ekonomista na ovom je savjetovanju, kao i svake godine, nastojalo da pokaže kako je zadatak struke, u ovom slučaju ekonomske, da na temelju teorije i potvrđenih novijih iskustava daje prijedloge za promjenu atipičnog modela društveno-gospodarskog razvoja u Hrvatskoj u model koji će stvoriti makroekonomsko okruženje u kojem će se više isplatiti raditi, proizvoditi, izvoziti i, konačno, bolje živjeti. (N.A.)

EN Report on Convention of Economists

The Croatian Economists' Association organized its 17th convention in Opatija, November 2009. The topic was The Croatian Economic Policy in 2010. In addition to the main topic, which focused on proposals for economic and fiscal policy in 2010, the participants discussed topical issues related to the economic crisis and proposed strategies and policies for its resolution. On this occasion, public administration reform was discussed for the first time.

Seminar Zagreb – Faktor 10 ▶ 23

U okviru PASS-NET – projekta Europske unije za umrežavanje promotora pasivne kuće kao skorašnjega energetskeg standarda gradnje, koji se provodi u trećoj – završnoj godini, uz potporu programa Intelligent Energy Europe (IEE), 15. siječnja održan je seminar o energetskeg učinkovitosti i održivoj obnovi stambenih zgrada s prezentacijom studentskih projekata. Seminar je svojevrsni nastavak hrvatsko-američkog projekta Energetske i ambijentalne rehabilitacije na primjeru naselja Trnsko, započetog još 1985. To je bio prvi međunarodni znanstveno-istraživački projekt Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Superviziju i uporabu najsuvremenijih računalnih programa osigurao je Lawrence Berkeley Laboratory, Berkeley, California. Projekt je prije dvadesetak godina bio ocijenjivan kao jedan od najboljih u svijetu, ali do danas, nažalost, njegovi rezultati nisu primijenjeni. Na seminaru i završnoj prezentaciji vrlo zanimljivih studentskih projekata obnove za naselje Trnsko i projekata za novogradnje na drugim zagrebačkim lokacijama

kao gosti kritičari sudjelovale su predstavnice gradskih ureda – Melita Borić iz Gradskog ureda za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj i Irena Matković iz Gradskog ureda za stratezijsko planiranje i razvoj Grada, zatim Vesna Kolega i suradnici iz Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske (REGA SZ HR), predstavnice udruge 'Zamisl' i nekoliko stanovnika iz Trnskog, a izvrstan je prikaz seminara bio i u TV emisiji HRT 'Eko zona'.

Prof. Ljubomir Mišćević, voditelj PASS-NET EU – projekta za Hrvatsku i voditelj radionice Energetska učinkovitost, održivost i pristupačnost (EUOP) na diplomskom studiju, naglasio je da GUP grada Zagreba omogućuje intervencije na pojedinim zgradama i cjelinama naselja uz odgovarajuće uvjete i kao dio Gradskog programa stanogradnje. Predložio je da se projekt obnove Trnskog kao prvi i najstariji takve vrste nazove Zagreb – Trnsko Faktor 10, jer se obnovom postojećih zgrada iz 60-tih godina, a pogotovo još starijih, do energetskeg standarda pasivne kuće, a na temelju primjera najbolje prakse u Europi, postižu deseteterostruke uštede energije! (L.J.M.)

EN Zagreb – Factor 10 Seminar

A seminar on energy efficient and sustainable reconstruction of residential buildings and presentation of students' projects for reconstruction of the Trnsko housing project was organized on 15 January within the EU Co-operation Network of Passive House Promoters (PASS-NET) Project. The project has reached its third and final year, with support of the Intelligent Energy Europe (IEE) program.

▲ PRIKAZ 23

Predstavljamo

ODJEL ZA PRIPREMU I PROVEDBU REGIONALNIH I MEĐUNARODNIH PROJEKATA

Odjel obavlja poslove u vezi s pripremom i provedbom regionalnih i međunarodnih projekata, predlaže suradnju s hrvatskim i europskim regijama, gradovima i institucijama koje se bave planiranjem razvoja europskih gradova.

U svom radu Odjel poseban naglasak stavlja na istraživanje i planiranje unapređivanja prometnog sustava na razini Grada Zagreba, regije i Republike Hrvatske, te na teme dostupnosti i mobilnosti, čistog i zdravog urbanog okoliša i urbane obnove.

Načelnica: Milena Kuhta, dipl.ing. prom.

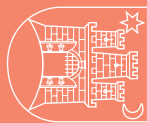
Gradski ured za stratezijsko planiranje i razvoj Grada

A Zagreb, Ulica Republike Austrije 18

E strategija@zagreb.hr

T 01 / 610-1840

F 01 / 610-1881

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED
ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I
RAZVOJ GRADA

